

Telegraful

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român

Str. Șaguna 8

Sibiu

Organ național-bisericesc. — Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna
APARE SĂPTĂMÂNAL

Nr. 357—1933 M.

Nicolae,

din îndurarea lui Dumnezeu Arhiepiscop al Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Preasfințiților frați Episcopi, Venerabililor consilii eparhiale, onoraților deputați congresuali, iubitului cler și popor din mitropolia Noastră, dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și binecuvântarea Noastră arhierescă.

Având în vedere dispozițiile Art. 38 din Legea pentru organizarea Bisericii ortodoxe române și dispozițiile §§-ilor 151 și 152 din Statutul organic votat în congresul național-bisericesc din 1868, convocăm și prin aceasta declarăm convocat congresul național-bisericesc al mitropoliei noastre în sesiune ordinară în biserica catedrală din Sibiu, pe ziua de 14 Octombrie a. c., ora 9 a. m. în care zi, după terminarea serviciului divin, va urma imediat deschiderea congresului și vor începe lucrările lui, conform regulamentului intern.

Dat în reședința Noastră arhiepiscopescă mitropolitană din Sibiu, la 27 Septembrie 1933.

(ss) NICOLAE
Arhiepiscop și Mitropolit.

Întregirea scaunelor episcopale

Biserica autocefală ortodoxă a României are astăzi vacante trei scaune de episcopi:

unul în eparhia Hușilor, din mitropolia Moldovei, unde episcopul Iacov Antonovici a trecut la cele veșnice în 31 Decembrie 1931;

al doilea în eparhia Cetății Albe, din mitropolia Basarabiei, unde episcopul Justinian Teculescu a răposat în 16 Iulie 1932;

al treilea în eparhia Caransebeșului, din mitropolia ardeleană, unde episcopul Iosif Traian Badescu a încetat din viață în 11 Iulie 1933.

Deși în Statutul de organizare a Bisericii ortodoxe române se dispune lămurit, în Art. 121, pentru cazuri de vacanțe a scaunelor episcopale, „ca alegerea noului episcop să se facă neapărat în interval de trei luni”, totuși

această dispoziție a legii a rămas desconsiderată și, până astăzi, nu s'a convocat nici un colegiu electoral bisericesc în vederea întregirii scaunelor episcopale.

Pentru convocarea colegiului electoral, chemat să desemneze pe noul episcop al eparhiei văduvite din mitropolia Ardealului, organele noastre conducătoare și-au ridicat glasul la timp, intervenind pentru respectarea exactă a prevederilor din Statut.

Nu știm încă, ce fel de rezultate au obținut intervenirile, chemate să curme agitațiile îndreptățite, produse în urma regretabilei întârzieri a convocării colegiului electoral.

Constatăm însă din nou, că înaltele posturi de ierarhi nu pot fi lăsate cu lunile, unele chiar cu anii, neocupate, fără a provoca urmări din

cele mai păgubitoare pentru viața bisericească și națională a eparhiilor.

Cler și popor din eparhia Caransebeșului se simt turburați din cauza întârzierii alegerii de episcop, menit să afirme și să susțină cu tărie atât interesele mari ale fraților noștri din cele două Banate, cât și ale întregii noastre biserici străbune.

Incolo, în vederea alegerilor episcopale la scaunele vacante, sântem în deplin acord cu părerile exprimate de curând de un venerabil și competent bărbat al bisericii, când spune următoarele cuvinte bine chibzuite:

«In actuala situație a bisericii, trebuie ca toți ai bisericii și toți ai partidelor politice, să-și înfrâneze orice alte considerațiuni și să se decidă pentru alegerea celor mai reprezentative persoane, în mâinile cărora să pună conducerea bisericii. Nici poli-

tică de partid, nici prietenie, nici ură. Criteriul alegerii să fie: oameni întregi, oameni învățați, și cu purtare creștinească, oameni devotați ortodoxismului și decizi și muri pentru el, oameni energici și cu dor de a fi mereu în contact cu clerul și cu poporul pentru izbândirea idealului creștin»...

Dar, încă odată, pentru înfăptuirea acestui lucru și pentru potolirea agitațiilor populare, care astăzi sânt mai inutile și mai păgubitoare decât oricând, cerem imediat convocare a colegiului electoral pentru întregirea eparhiilor vacante. Căci altfel — în interesul legalității, al vieții bisericești și al celei naționale — Mitropolia Ardealului va fi silită să facă ea pașii necesari, pentruca cel mai expus colț de țară să-și recapete păstorul duhovnicesc pe care-l așteaptă cu tot dreptul.

Să ne cunoaștem credincioșii

(=) Datorie frumoasă, și una din cele de căpetenie, a păstorilor sufletești, este să-și cunoască temeinic credincioșii păstoriți.

Să-i cunoască nu numai din vedere întâmplătoare, ci mai ales după un plan înainte statorit.

Greutățile zilelor ne întâmpină în măsură tot mai covârșitoare; viața devine din ce în ce mai anevoioasă; iubirea de muncă cinstită slăbește pretutindeni și locul ei îl ocupă vorbăria pretențioasă și deșartă, amăgind mințile ușoare ale masselor...

Cu atât mai vârtos vom cere dela cucernicii slujitori ai altarului, ca văzând decadența ce amenință lumea satelor și orașelor, și având sentimentul marelui răspunderi, să alcătuească frontul necesar pentru îndreptarea relelor și pentru încheierea sufletească a enoriașilor lor.

O lucrare serioasă pe terenul pastoral trebuie să aibe numeroase mijloace, ca să obție rezultate cât mai de folos pentru obște.

Cucernica preoțime din arhiepiscopia noastră a fost îndemnată, încă din eara anului trecut, să-și facă ziar despre activitatea zilnică, în vederea introducerii obligativității generale a ziarului pastoral.

Acest ziar va cuprinde, după indicațiile date până acum, următoarele, — le reamintim pentru cât mai exactă orientare:

Serviciile religioase publice și particulare; — Activitatea pastorală și cea catehetică în școală; — Activitatea în cadrul societății Sfântul Gheorghe, Oastea Domnului și Reuniunea de femei; — Activitatea culturală la casa culturală și la biblioteca parohială; — Activitatea caritativă și filantropică; — Păstoria individuală și tratamentul delicvenților morali: alcoolici, concubinari, sectari etc.; — Conducerea și organizarea de misiuni populare în posturile de peste an și la alte ocazii; — Activitatea administrativă în consiliu, epitropie, adunare generală; — Activitatea extraparohială, la cercul cultural și Asocia-

* FOIȘOARA *

Mici studii istorice

VIII

Câte ceva despre Șaguna și despre Avram Iancul.

În *Gând românesc* [Cluj; Nrul 3—4] am publicat o scrisoare a lui Avram Iancul. Se simte din ea începutul nenorocirii lui. O scrisoare a lui Simeon Balint confirmă acel început. Scrisoarea a păstrat-o manuscrisul cu nr-ul 1060 al Academiei române, la filele 270—271.

Tot acolo se află și-a doua scrisoare, iscălită S. B., anunțând guvernatorului din Sibiu că el, Balint, va primi pe împărat în călătoria prin munții apuseni, nu Iancul. Scrisoarea aceasta era însoțită de cuvântarea ce Balint o pregătise pentru întâmpinare.

Balint scria naiv, neglijând punctuațiunea pe care, pentru a înlesni înțelegerea, eu o pun cum ar trebui să fie. Dar afară de virgule și puncte eu nu adaog nimic, nimic; nici nu modific nimic.

I

Serenitate,

Dinu partea Muntenilor se trimite una deputetiune spre beneventarea Majestății sale — acariia conducătorii sunt eu subscrisu. Aicia cu umilire aclud Serenitati Tuale una beneventare in limba germana, care seva tene de una dinu 3 fete Romane cu care voimu a saluta, dinu partea Muntenilor, pe Bunulu Nostru Monarchu, care au voitu a ne onora ase multu. Rugandume de aprobarea aqueiasi cuvanteri, tenende in marginia Muresului, cu tote onorea suntu

A Serenitati Tale

Brad, 20 Iulie 852.

S. B.

(Conceptul este tradus și în nemțește).

II

Rossia, 7 September 852.

Domnulu meu,*

Epistola Domnii tale dinu 26 ale trecute (i) o amu primitu in 5 a. l. c.: —, la care me grebescu aci raspunde; cauza che nu vamu scrisu indate dupe reintorcerea Majestății sale, despre primirea Aqueiasi Majestății, precum și despre starea Academii, au fostu aqueia, pentru che despre primire amu știut che veci ceti dinu gazete, apoi despre Academie, despre care vidui che nose fie nimica, que ve putemu scrie de quatu atâta che nu e vorbe —; inse, fiindu che me provocati, totus, de si nu cu litere de aur, dupe cumu miei fostu scrisu, dare cu litere negre ve descriu trista stare. —

Dupe cumu aci cetitu in gazete, eu amu primitu, a 2-a di dupe intrare, pe Majestate la locu numitu dialu mare, între

* „Domnul” trebuie să fi fost vreun Român învățat dintre ceice, dela Viena, agitau chestia unei academii românești, de cerut împăratului printr-o petiție. G. B. D. („Domnul” a fost Al. Papiu Ilarianu. Red.)

Brad și Baicia, cu 3 fete de romanu, inbracate in costumu national muntenescu, Cecilia, Maria si Nina Mihalli, cu cuvântarea care o aci cetitu in limba germane; aquiasta era la 9 ore diminacia; de aici amu urmatu pe Majestatea sa la Brad, Baia de Crisiu, eare la 12 ore in Halmagiu; la 1 ore pleca de aici si la 3 fu in Galina; acolo fu prandiu, la care luai si eu si Acsentie parte. Majestatea veni pe unu calu alu meu, care ei placu prea multu, eare Exellentia sa Grüne pe altu, totu alu meu, spuindumi che pe calu care selvu fi purtatu mai bene si mai usor; * Avram inche fusese in Galina, dare cu 2 ore inainte de sosirea Majestății sau dusu de acolo la Câmpeni **; sara amu sositu la 8 ore in Campeni, prinu mai multe arcuiri triumfale de donici (cofe, bote) si doge de vase; lucru mearse pane aici bene; eu si Acsente fusese mu invitaci la Cena Inpe-

* Aici se află un lapsus, căci scrisoarea nu spune clar ce-a zis Grüne. G. B. D.

** Subliniat de mine. Balint nu are nici o subliniere. G. B. D.

fie, în comuna politică, pe terenul economic etc.; — Activitatea în cadrele Astrei; — Cultivarea proprie, lectură, meditație, rugăciune; — Pregătirea predicilor și a conferențelor. Corespondență oficială. —

În alte biserici, din țara noastră, s'a introdus, în timpul mai nou, sistemul fișelor, sistem destul de practic.

Se face adecă o fișă pentru fiecare enoriaș. Preotul trece pe fișe, zi de zi, situația credincioșilor. Înainte de a vizita parohia, preotul consultă fișa respectivă. Când un credincios se mută în altă parohie, se trece parohului de acolo și fișa celui ce s'a mutat.

Se mai întrebuințează apoi, cu bun succes, așa zisul *carnet religios*, care este lăsat în păstrarea familiei. Ea, familia, va îngriji să-l țină în regulă, introducând în paginile lui orice fapt religios însemnat. Se notează în carnet evenimentele religioase petrecute în sinul unei case; botez, spovedanie, împărtașire, cununie, înmormântare ș. a.

Astfel de mijloace pastorale aduc neprețuite servicii preoției pentru a-și putea îndeplini, cu devotament și destoinicie, misiunea ce i s'a încredințat: de-a întări și păzi cu vigilență parohia în fruntea căreia stă și-i poartă răspunderea.

Comemorarea dela Sinaia

Festivitățile comemorării cincantinarului castelului Peleş, anunțate pentru ziua de 25 I. c., s'au început din zorile zilei în sunetele clopotelor dela vechea Mănăstire, și s'au desfășurat în cadrul pitoresc al Sinaiei, scăldate în razele blânde ale soarelui de toamnă.

La ora 10 au sosit la Mănăstirea Sinaia înalții demnitari, foștii miniștri, membrii corpului diplomatic și membrii guvernului. Înaltul cler a venit în frunte cu I. P. S. Sa Patriarhul Miron, înconjurat de II. PP. SS. LL. Mitropolitii Pimen al Moldovei, Nicolae al Ardealului Nectarie al Bucovinei și Gurie al Basarabiei. La ora 11 fără un sfert sosește Familia Regală: Majestatea Sa Regele, Regina Maria, Suveranii Iugoslaviei, Regina Elisabeta, Prințesa Ileana și Arhiducele Anton, Marele Voevod Mihai, Prințul Frederic de Hohenzollern și Principele Nicolae.

Serviciul divin a fost celebrat de II. PP. SS. LL. Patriarhul și Mitropolitii cu un sobor de preoți. Răspunsurile au fost date de corul catedralei dela Curtea de Argeș.

După parada militară s'a făcut desvelirea plăcii comemorative dela intrarea Castelului Peleş, și a reliefului de bronz pe stânca dela Stâna Regală. Placa de bronz poartă o inscripție în avântate versuri alcătuite de poetul Octavian Goga. Pergamentul comemorativ cuprinde următoarele:

Incheindu-se o jumătate de veac de când neuitatul Meu unchi, marele Rege Carol I, împreună cu mărimoasa Regină Elisabeta au statornicit reședința Lor de vară în de Ei întemeiatul Castel Peleş, Noi Carol II, Regele României, am hotărât să prăznuim, împreună cu Vlăstarele Regescului Nostru Neam, azi Luni, 25 Sept. 1933, cincizeci de ani ai Leagănelui Dinastiei Române, perpetuând figura măreață a Regelui întemeietor Carol I și Reginei Carmen-Sylva, prin statui sfidătoare a vremurilor, așezate în pajiștea veșnic verde, la poalele falnicului Castel, înălțat odinioară la hotarele țării, dar ajuns prin vitejia ostașilor români, de sub glorioasa domnie a prea iubiților Mei Părinți, Regele Ferdinand I și Regina Maria, în inima României întregite.

Cincantenarul Leagănelui Dinastiei s'a sărbătorit prin slujba religioasă la sfânta mănăstire a Sinaiei, urmată de revista militară, prin desvelirea inscripției dela intrarea Castelului și a reliefului de bronz pe stânca dela Stâna Regală.

În amintirea serbării de azi, închinată Dinastiei, am înființat Medalia „Peleş” cu efigia celor trei dintâi Suverani ai României.

retiasce, Avramu nu se arete; sara amu avutu infilnire cu toti la olalte, mai era 2 Preofi dinu Doicesea Oredi, Mihalli si alti; ei disere cu toti se între dîminiacia la Majestate, dare nu voi; lamu întrebatu que voieste, da vom aici replica pentru Academie sau vine cu noi la Sibiu; dise che elu va da singur cu poporu lui; dare se nu socotiti che dore între noi aru fi fostu cievă disharmonie sau ciarte; nici decum, nici quei mai mice ne placiere; dânsu me mane pe mine cha, in modu citatu, se primescu pe Majestate, si sara, dupe que mamu intorsu in Campeni, emu mulcemi si me sarue dîcându che lucru mai placutu nu iamu facutu nici odate; ase neamu despartitu si eu, in aqueiasi nocte, mamu intorsu acase, cha in dia urmetore se primescu pe Majestate in Rossia, precumu lamu si primitu, si petrecutu la Cetate, Detonata, aretându tute bataile pe unde si cumu au cursu, per longum et latum; numa cu Asente eramu mai aproape de Majestate, care era cu Grüne, Albreth si Gubernatoru; iau placutu prea multu; noi eramu convinsi che si Avram va veni la Detonata, dare cu lacrimi emu spusese Tateseu*, che nici au voitu a intra la Majestate in Campeni, nici a veni selu petrece; dupe pogorirea dela Detonata la Cserbu, unde sau soit, pe care gândemu che va fi acolo, dar nici aici; eu si Asente primisemu ordineciune se mergemu la Sabinu, fireste che si secus (? G. B. D.) mergemu; mergemu cu Majestatea prin Zlagna, unde la Cohu stete ca 10 minute, dare prinu orasu trecu ca fulgeru**; in Alba me intelnescu cu Episcopu si Capi-

talari,* vorbimu despre lucru quelu momentos si ne hoterimu cha in Sabinu sene înpreunemu cu Brasoveni; si eramu in sperance che si Avram va veni —; mergemu in Sabinu; acolo que se vedi vron Brasovian, nu aflai pe nime, care seci secundede, ci toti dinu contra; quand odate vedemu pe Exellentia sa Domnu Episcopu** venindu si intrându la Majestate cu una suplice cu mai multe subscriptiuni, in care ciere a ise da voie spre aface una collecte pentru unu fondu scolastico Religiosu; ase uimiremu cu toti, si nu ne remase alte de quatu pe unde si cumu amu pututu se facemu suplice si noi pentru Academie, care ei o numescu *pium desiderium*.

Acolo fusei întrebatu de oameni mari, care ei causa de Avramu nau voitu a se praesenta la Majestate; eu disei che nu potu se stiu alta de quatu che au fost camu *bolnav*, la care emu respunde: dache au fostu in aquei di in Galina; amu mai disu che pote cha se arete che poporu, ne condusu de dânsu, inche cu quate bucurie cuprinde pe Inperatoriu seu; emu disere ei: bene, dare sei spui che la Clusiu ne gresitu se vine; quandu amu sositu eu dinu Sabinu, aud che Avram au plecatu cu 100 de calareti la Clusiu; mamu bucuratu tare si mamu dusu si eu; acolo munteni intinpinare pe Majestate între Apahida si Somoșaleu; la Somoșaleu stau magnati cu Banderiu dinu Clusiu si Turda; aqestia dice se merge munteni inainte, dare nu voire, dicandu „Inperatu ei a nostru”; nici che ei putere cineva misca; era unu risu che magnati mai pica si prinu sanciuiri cu cai lor quei bolundi; ase venire pane in

La dejunul dela Castelul Peleş, la care au luat parte toți înalții demnitari ai țării, M. Sa Regele, răspunzând discursului ținut de dl prim-ministru Alex. Vaida-Voevod, a zis:

Hotărând a serba, în această zi, 50 de ani de când Marele Vodă Carol a pășit pragul acestui Palat, am ținut, împreună cu întreaga țară și întregul meu popor, să prăznuiesc sădirea unor rădăcini de nescos, care au făcut legătură definitivă între Dinastie și pământul românesc. [Urale].

Istoria clădirii Castelului Peleş se aseamănă așa de mult cu istoria poporului nostru. Inceput pe un teren fugitiv, pe un teren continuu năvălit de ape în ziua următoare, numai prin stăruința acelu înțelept Domnitor s'au așezat, în sfârșit, temeliiile solide pe care se ridică astăzi, falnică, această clădire.

Și alegerea acestui loc, care poartă numele unui munte din țară, de unde e Isus Hristos, a fost poate atunci o alegere întâmplătoare, dar a devenit o alegere simbolică.

Castelul Peleş, clădit la marginea vechilor hotare, a rămas veșnic un stâlp, arătând că, aici trebuie să fie centrul țării — și așa a fost. [Urale].

În această zi gândul meu — și al tuturor românilor — nu poate decât să se îndrepte cu pioasă evlavie și cu adâncă

recunoștință către aceia, ale căror suflete au bătut cu atâta dragoste de țară, către aceste ziduri.

Dacă nu ar fi fost înțeleptul Rege Carol și dacă nu ar fi fost viteazul Rege Ferdinand, noi astăzi nu eram aci.

Acest gând îmi dă însă deosebit Mie — ca tuturor desigur — o datorie de îndeplinit.

Noi, cu tot patriotismul, cu toată puterea de muncă, care este în noi, trebuie cu toții să ducem mai departe această operă, ca această clădire simbolică să nu fie numai în peatră, ci să devină ziduri de oțel de care să se spargă orice intemperie a vremurilor și a vrășmașilor. [Aplauze].

În fața țării îmi iau solemn acest angajament: Voiu fi aci, în centrul chiar al țării, neclintit străjuitor al intereselor ei și nestrăjuitor inovator a tot ce este bun și sănătos.

Cui pot azi să ridic acest pahar?

Poate — și sunt sigur că veți fi de părerea Mea — cu evlavie în amintirea celor doi Regi și a Reginelor prin sufletele cărora aici s'a înfăptuit ceea ce s'a înfăptuit — mai presus decât acestea — cari oricât ar fi fost de mari, sunt trecători — ridic astăzi, cu dragoste neșpusă, acest pahar în sănătatea singurului lucru care rămâne permanent și neștirbit pe aceste plaiuri: poporului românesc. [Ovațiuni, urale].

Deschiderea anului la Academia teologică „Andreiană” din Sibiu

Duminecă în 24 Septembrie a. c. a avut loc inaugurarea festivă a anului școlar 1933—34, la Academia noastră Teologică.

După terminarea sf. Liturghii și după invocarea Duhului Sfânt, studenții Academiei și corpul profesoral s'au întrunit în Aula Academiei, unde după o mică pauză a sosit și P. S. Sa Arhiepiscopul Vasile însoțit de Consilierii arhiepiscopesci și metropolitani.

Într'o atmosferă solemnă, festivitatea deschiderii anului școlar a fost începută cu o cântare religioasă, executată de corul Academiei, dirijat de Păr. prof. N. Topolog. A urmat frumosul discurs de inaugu-

rare al dlui Rector al Academiei Nicolae Colan, din care reținem următoarele:

Decâteori mă găsesc în preajma unui nou an de școală, mi-aduc aminte de cuvintele ce le-a rostit I. P. S. Mitropolit Nicolae la discuția constituției celei nouă a României. Înaltul prelat a spus cu acest prilej, că Biserica ortodoxă nu vrea să fie dominantă în statul românesc printr'un articol de constituție, ci mai ales prin cultura și devotamentul clerului ei.

Cuvântul acesta este de o adâncime impresionantă. El închide în sine un întreg program de muncă și desvăluie în același timp ținta oricărei școale chemate să dea pregătirea necesară ucenicilor cari se de-

Clusiu; dare Avram niceiri; mergemu cu toti, elu rugamu cu numele lui Dumnedeu sevie, se mergemu la Majestate; elu cheame Sulutz, el provoace poporu cu care venisse, dare nu voieste, nici spune culva scopu seu; aici ei luare si calu fiindu dinu quei dinu revolutie, pe care era celare Clement; amu disu se merge la capitanie sau la Baro Haite,* sau la Gubernatoru, se spuie che indate va demanda la politie se ilu de; dare dansu mane pe Clement si Andreica, se merge se spuie la Inperatul; in fine nu mersere nici la unu nici la altu, ii le sare calu acolo cu selemanturi cu totu si se întorsere acasse.

Vamu fostu mai scrisu che, in urma suplici date Inperatoriului pentru paduri, sau fostu randuitu comissie in persona lui Cluncer** și Boieriu; Avram nau voitu respunde nimic, dicandu che padurile sunt ale nostre; au fost provocatu cu vorba, cha se respunde, inaintea mea, de guernator; dicandu che eu debue se facu unu raport Majestati sale cumu ste lucru pe quandu vine; elu dise: noi stimu che padurile sunt ale nostre, el dise: bine dare au fost si sunt actu in posesiunea fiscului, care numa cu processu se potu redobandi, si fiindu che processu curge lung si pâne atunci se capete omeni cievă; elu Avram respunde: nu suntemu noi peritori de fome — Curse comisia fere vreunu operatu doritu; veni Inperatu, nuse facu inche nimica; cu ocasiunea catastrale Domni silvanali poftire a se scrie padurile pe fiscu, omeni nu lasare; esî dela Districtu comisariu si Moldovan, rugare pe Avram si omeni se nuse opuie, dare nimica folosi,

che Avram leau spusu apriatu che pădurile esu a loru; mesuretore fusere Andreica si Darabant, cari nu voire a scrie pe fiscu; si ase in 17 August, care ore santu liberatus (Sic!) pe fiscu, Avram fu prinsu si excortatu cu giandarmi la Alba, eare Andreica și Darabant arestați in Canpeni si de acolo la Abrud, unde se afle si astedi, eare Avramu dusu la Sabinu; pe omeni esi executie militare, ei betu, duse la prinsore, si mai plătire vro câteva mii.

Despre discordie între munteni decorati cu nedecorati nu e vorba, ei cu toti sunt tristi — fici sanatosi, pofteste Simeon.

Iancul, așadar, nu voia și nu voia! Iar pentru ce nu voia?, nu spunea nici amicului său Balint! Din povestirea acestuia reese o abulie? sau o îndărătnică lipsă de orientare asupra realităților ce-i stăteau în față? Sau rezerva unei acțiuni violente pentru pădurile lor? Lacrimile tatălui său spun, însă, foarte mult; iar vorba lui Balint: *bolnav*, par'ar explica suficient acele lacrimi părintești.

Oricum, scrișoarea lui Balint va avea totdeauna un rost în explicarea tragediei eroului nostru dela 1848.

[Sibiu, Septembrie 1933].

G. Bogdan-Duică.

P. S. Documentul l-am copiat exact, pentruca să se vadă și ce analfabetic scriau pe-atunci omeni vrednici ca Balint. Se putea ca acestor fel de scriitori să nu le impună — Cipariu?! G. B. D.

* Tatăl lui Iancul îi spuse. G. B. D.

** Semnificativ? G. B. D.

* Blăjenii. G. B. D.

** Șaguna. G. B. D.

* Probabil Heidte. G. B. D.

** Klunker. G. B. D.

votază chemării preoțești. De aceea el se cere împropătat și adâncit la fiecare început de an academic. O facem, după ce în sfânta biserică am cerut, cu credința și smerenia cuvenită, ajutorul bunului Dumnezeu.

Ținta imediată a școlii noastre este să ajute studenților ca să-și câștige o cultură religioasă temeinică, potrivită cu pretențiile atât de ridicate ale poporului nostru credincios dela sate și orașe deopotrivă, să le întărească credința în Dumnezeu, dragostea de oameni și devotamentul față de sfânta noastră Biserică, și să le sădească și fortifice în suflet zelul misionar — fără de care orce preot își desminte calitatea.

Rugăciunea, meditația și ispitirea cât mai stăruitoare a cărților cari cuprind sau tâlcuiesc învățătura de credință și viața a bisericii noastre ortodoxe, sunt mijloacele în stare să zidească cultura teologică superioară și să aprindă în sufletele tinerilor catehumeni zelul misionar chemat să scoată — la timpul său — poporul credincios din volbura anarhiei sufletești și a desmățului moral, în care l-au atras curentele de idei de după război și demagogia unei politici

fără idealuri.

Cadrul acestei munci stăruitoare îl va alcătui disciplina, iar duhul care o va străbate și-o va însufleși va fi iubirea și devotamentul reciproc dintre profesori și studenți. Căci fără acești doi factori, nici o muncă pasionată și durabilă nu se poate săvârși în școală.

În strădania noastră vom fi sprijiniți — ca'n totdeauna — de părinteasca grijă și povățuire a Inalt Prea Sfințitului nostru Mitropolit Nicolae și a Prea Ven. Consiliu arhiepiscopesc, iar milostivul Dumnezeu nu va întârzia să-și reverse darurile sale bogate asupra silințelor noastre.

În această credință strămutată și cu această nădejde — anul academic 1933—1934 îl declar deschis. —

După dl Rector, P. S. Sa Arhiepiscopul Vasile a adresat studenților o instructivă cuvântare, plină de sfaturi și învățături părintești,

Ambele vorbiri, au făcut adâncă impresie nu numai asupra studenților, ci și asupra întregii asistențe.

Festivitatea s'a încheiat cu o cântare, executată de corul Academiei.

Probleme, fapte, comentarii

Misiune religioasă la Cib. — Parohia noastră Cib, adânc frământată în ultimii ani de propaganda uniată, a fost, Dumineca trecută, locul unor neobișnute manifestări religioase, organizate de cercul religios Balșa, protopopiatul Geoagiului.

Sute de credincioși, din loc în împrejurimi, au asistat la oficierea, în sobor, a sfintei slujbe.

La liturgie vorbește părintele A. Băilă despre „Porunca jertfei“, insistând asupra caracterului de jertfelnicie a vieții creștine după pilda divinului Mântuitor. Părintele I. Iancu aduce exacte informațiuni cu privire la procedeele de infiltrație uniată în parohiile cercului nostru. La vecernie părintele P. Triff își desvoltă cuvântarea: „Uniația împotriva noastră“ scoțând în evidență caracterul agresiv al acestei mișcări.

Din experiențele de până acuma, misiunile religioase se dovedesc din ce în ce

mai indispensabile în lucrarea de adâncire a vieții religioase. Sânt, în același timp, cele mai excelente mijloace de misiune în stil apostolesc, angajând râvna duhovnicească a preoțimii noastre.

La început de an școlar. — Asemenea muncitorului care-și începe lucrul cu un «Doamne ajută» identificat cu întreaga ființa lui din acel moment, începutul anului școlar precipită asupra conștiinței și gândirii tinărului probleme care îl scot pentru câțiva timp din gâlăgia preocupărilor mărunte.

Cu un «binisor» își caracterizează fiecare atât starea externă, cât și cea sufletească trecută, căutându-și lumini pentru drumul cel nou.

O voce, străină de ritmul sufletului lui, îi spune par'că: «nu vezi cum merge lumea? Fii oportunist, caută rentabili-

tatea cea mai apropiată; iar cele pentru dorința sfântă a sufletului lasă-le pentru mai târziu», ca și când acest cărbune sfânt ar putea să stea încă stâns.

În aceste momente de decizie între setea sufletului și între nostalgia unui oportunism al lumii acesteia — producător de generații incapabile de muncă, — gândeste, tinere student teolog, la grăitoarele cuvinte, pentru acest început de an, ale filozofului creștin, N. Berdiaeff, care zice: «Lumina trebuie să fie la începutul și nu la sfârșitul drumului, pentru că ea trebuie să lumineze calea pe care urcă omul».

În aceste clipe stai puțin de vorbă cu tine însuși și-ți cercetează rezorturile sufletești, caută, în mica istorie a vieții tale, o mână care și-a purtat de grijă, de când era să te arzi cu focul, până acum, când te vezi omul deplin al societății. Și, dacă-ți vei găsi aceste momente, stai cu ele de vorbă și-ți le pune temelie la drumul nou pe care-l urmezi. Din ele fă fântâna neseacă a unei nădejdi neclătite în Dumnezeu, și din nostalgia unui oportunism lumesc începe dela început de an să ai nostalgia sfântă a unei întâlniri, asemenea celei a lui Pavel cu Sfințitorul vieții noastre.

Ancestrul sufletului tinerească e doritor de libertate. Iată deplina libertate se îmbie în a fi alături de Domnul acolo în cea mai desăvârșită libertate, — pentru că depărtarea de El înseamnă închiderea în lanțul crud, în robia păcatului.

Dar, ca să știm cele sfinte, trebuie să începem prin a le iubi: Nu vom putea fi teologi înainte de-a fi teofili.

De vrei să ai cuvânt tinerească, alătură-ți vieții tale aripile credinței, care te înalță spre slujba cea asemenea cu a îngerilor.

De vrei autoritate, începe prin a te stăpâni pe tine și a-ți pune frâu înclinațiilor și voinții, și vei avea cea mai strălucită biruință.

Calea e lungă dela om la Dumnezeu, dar El ni-a înlesnit-o prin trimiterea Dumnezeu-Omului în lume ca să ne ridice pe noi.

Începutul de an școlar e momentul sfânt, în care se cuvine să aprindem torțele credinței, «lumina cunoștinței celei adevărate», focul iubirii celei sfinte și să ținem în inimi ramura nădejdi pentru sfințirea vieții noastre. V. Coman.

Teosofia și gnoza

IV

Curentele teosofice și ocultiste, ce devin tot mai populare, ridică în fața conștiinței creștine problema cunoașterii (a gnozei). În acest fapt constă semnificația lor pozitivă. Chiar creștinismul, sau mai bine spus omnia creștină, e responsabil de popularitatea lor. Teosofia seduce prin negarea pedepselor veșnice ale iadului, pe care conștiința morală a omului de azi nu mai vrea să le creadă. Ea mai seduce și prin încercarea ce-o face de a explica problemele originii, de desvoltării și a destinului sufletului, problemă ce n'are încă o soluție precisă și admisă de conștiința bisericii. Ea mai seduce apoi și prin apropierea credinței de cunoaștere, a religiei, de știință. Cei cari cred că problema gnozei poate fi rezolvită de teologia oficială, aceia nu adăncesc chestiunea. În conștiința bisericii trăiește un puternic agnosticism, urmare a luptei contra gnosticismului. Convingerea că gnoza cea adevărată s'a depus și cristalizat în teologia ortodoxă a bisericii, că oricare altă gnoză e interzisă și eretică, predomină oficial în lumea creștină. Și totuși teologia prin natura și prin metodele sale nu este o gnoză. În ea se cunosc rezultatele de mai înainte, ele nu-s obținute chiar printr'un proces de cunoaștere și teologia nu-i chemată decât să le susțină și să le motiveze. În teologie, doctrina despre cosmos nu-i lămurită de loc și cea privitoare la om e numai unilaterală. Cosmologia a îmbrăcat în creștinism totdeauna un caracter de contrabandă. Doctrina despre Sophia (Înțelepciune) a fost o încercare de a umplea acest gol. E curios când

constați că toate doctrinele cosmologice în teologie și în filosofie au stărnit totdeauna o anumită neîncredere. Conștiința teologică oficială dădea preferință pozitivismului științific și doctrinei mecaniste despre natură, în paguba adevăratei gnoze cosmologice. De frică să nu îndumnezească lumea, do-reau mai bine s'o atezeze.

În creștinismul mai nou s'a stabilit un concordat, o înțelegere de câțiva vreme, o pace între religie și știință. Conștiința creștină, ce predomină veacul nostru, ascunde în sine cauza pierderii sensului lumii și a facultății de a contempla. Lumea medievală, ca și cea veche, întrededea cosmosul ca un sistem ierarhic al naturii. Omul modern a pierdut această facultate de a contempla astfel, și natura s'a transformat pentru el într'un obiect supus cunoașterii științelor matematice și fizice și supus reacțiunii practice a tehnice.

Conștiința bisericii își pierde azi tot mai mult caracterul cosmic. Se începe a se înfrunța biserica ca pe o comunitate de credincioși, ca pe o instituție; se interpretează dogmele dintr'un punct de vedere moralist, nu se mai deosebește în taine decât aspectul lor psihologic și social, uitându-se elementul lor cosmic. Nominalismul învânte în conștiința bisericii realismul

Realitatea cosmosului dispare și se concentrează doar asupra realităților de psihică și socială. Se evaluiază religia dintr'un punct de vedere practic, întrucât e o forță socială și organizatoare. Dispare din teologia doctrina ce înfrunțea biserica ca pe un trup mistic al lui Hristos, ca pe un trup cosmic și numai social. O nuanță de pozitivism pătrunde pe nevăzute în creștinism și în conștiința bisericii. Acest po-

zitivism teologic, de o nuanță deosebită, e lipsit de orice înțelegere mistică a vieții. E curios să constați că pozitivismul în conceperea naturii a pătruns de mult în creștinism și că s'a chiar plămădit în el.

Opera sfântului Vasile cel Mare, care e o interpretare la Cartea Facerii, e un exemplu de acest pozitivism sui generis. E un tratat științific, care pentru nivelul epocii aceleia s'ar putea compara cu acelea ale lui Haeckel. Pozitivismul și naturalismul operei acesteia se vădesc mai ales când o comparăm cu «Mysterium magnum» al lui Boehme, care face la fel o interpretare a Facerii. La sfântul Vasile o glăm o fizică descriptivă, la Boehme o gnoză cosmologică. Dar gnoza aceasta nu-i recunoscută de conștiința bisericii, care rămâne, în privința doctrinelor sale, în defenzivă. În creștinism și în știința mai nouă nu mai există cunoașterea (gnoza) veche, ocultistă au drept când spun aceasta. Cum înțelege conștiința creștină raportul dintre gnosticism și agnosticism? Încă până în ziua de azi, ultimele consecințe ale controversei dintre gnosticism și agnosticism nu s'au scos la iveală. Teologia oficial predominantă respinge cele două sisteme și încearcă să ocupe poziția intermediară. Dar nu te poți menține multă vreme în această zonă mijlocie. Conștiința dogmatică a bisericii s'a elaborat în luptă cu gnosticismul. Anti-gnosticismul a devenit într'un anumit sens agnosticism. Cunoașterea tainelor vieții cosmice a fost interzisă. Opera dogmatică a Doctorilor bisericii și Sinoadelor ecumenice nu era o gnoză; se elaborau formule în vederea unei experiențe religioase normative și această elaborarea se făcea prin respingerea învățăturilor greșite. Conștiința

Proces împotriva statusului romano-catolic maghiar din Ardeal. — Frunțași ai vieții publice romano-catolice din Cluj, vreo 20 la număr, sânt dați în judecată, din partea tribunalului dela Cluj, pentru grave abateri: fals în acte publice, gestiune frauduloasă, și asociere împotriva intereselor statului...

Se afirmă că acești conducători ai statusului romano-catolic maghiar, împotriva căruia se fac cercetări de multă vreme, au mijlocit, prin manopere nepermise, ca această societate să ajungă în posesiunea unor însemnate averi, pe care alt fel nu le-ar fi obținut.

Desbaterile procesului vor aduce lumina necesară în această afacere, devenită celebră.

Până atunci presa minoritară maghiară, în deosebi Keleti Újság, organul partidului maghiar, socotește că poate invoca acordul dela Roma din 1932, încheiat între Vatican și guvernul român, când România și-a luat obligațiunea de-a recunoaște existența legală a statusului și a bunurilor sale. — Parlamentul român însă n'a ratificat acest acord.

Există chiar o sentință a tribunalului din Cluj din 4 Iulie 1933 în procesul dintre „Fundatia de studii a statusului romano-catolic“ și statul român (ministerul agriculturii și domeniilor), în care se spune că „Acordul dela Roma, de care se prevalează reclamanta, nu are valoare legală, nefiind ratificat de parlament“; că, imobilele fondului de studii și ale altor fonduri publice, au fost trecute în 1898 pe numele acestei organizații, prin inscripții ilegale și frauduloase, că acest status, așa zis catolic, este o organizație — după cum a stabilit și curtea de casație, prin sentința din 1924, — „un instrument de maghiarizare cu tendințe direct contrare statului român“, și a aprobat înlăturarea lui dela administrația bunurilor. —

Intr'un stat român nu poate fi tolerată și mai departe activitatea statusului catolic maghiar.

Cereți dela Librăria Arhidiecezană, Sibiu: **ORTODOXIA** de S. Bulgakoff, trad. de N. Grosu; **Schitul cu plopi**, de Alex. Lascarov-Moldovanu; **Tinărul, ție-ți zic, scoală-te**, de D. Făgărășanu; **Ortodoxia văzută de un protestant**, de W. A. Hooff, trad. de T. Bodogae.

bisericii făcea o asociație a gnozei cu de-formarea experienței religioase.

Biserica și-a ales din capul locului ca scop al său să scape pe om de cătușele naturii, să-l elibereze de influența genilor și ale demonilor. Agnosticismul bisericii elibera spiritul omenesc de sub puterea forțelor naturale, a acestui nesfârșit cosmic ce amenința să-l înghită. S'a dat o adevărată luptă pentru om, pentru chipul lui, pentru libertatea spiritului lui. Iată de ce nu trebuie să tratezi cu dispreț agnosticismul bisericii, dar nici să-l critici prea puțin, ci trebuie să-i prinzi în ștelesul. Conștiința bisericii admite mai ușor concepția mecanicistă despre natură, admite mai ușor pozitivismul științific decât gnosticismul, cosmologia gnostică. Ea se teme de puterea magiei asupra sufletului omenesc și vrea să-i elibereze spiritul.

Vechii gnostici erau, în multe privințe, mari cugetători. Doctorii bisericii au fost fără ndoială nedrepti față de ei și li-au deformat adeseori ideile. * Valentin a fost un om de geniu, o putem constata aceasta și după tratatul de altfel prea parțial al lui sf. Irineu. Dar la gnostici, atitudinea cărora față de cosmos rămânea păgână, omul nu era eliberat de puterea spiritelor și a demonilor, el era sub farmecul magiei. La dreptul vorbind, gnosticii nu erau eretici creștini, ci inițiați păgâni ce au asimilat în mod sincretic elemente de înțelepciune creștină. Dar nici când ei n'au dizolvat în ei taina fundamentală a creștinismului, aceea a mântuirii omului, a transfigurării naturii inferioare în alta superioară. De fapt, ei au despre lume o concepție

* Cf. E. de Faye: Gnostici și gnosticism [nota autorului].

Meditație

...și a zis mării: încetează,
liniștește-te. [Marcu 4, 39].

Nu este nimic mai îngrozitor de cât de-a te afla în furtună. Vântul suflă cu violență; valurile cumplite și sălbatice ne duc și ne aduc. Crezi că te apropie de țărâm, și un val mai puternic decât celelalte te ia și te îndepărtează și mai mult. În fiecare moment marea pare a se deschide ca un mormânt ce ți s'a pregătit și zgomotul valurilor lovite de vânt pare-a murmura un cântec funebru. Asemenea, când vântul încetează, când marea pe neobservate își reafără ritmul liniștit, când barca ascultă de pilot, ce ușurare, câtă recunoștință, ce pace, ce bucurie!

Asemenea este și cu furtunile care atacă sufletul. De multeori în inimile noastre, în conștiințele noastre, în cursul vieților noastre se deslănțuiesc furtuni. Remușcări, regrete, îndoile chinuitoare, boale, neliniștiri de moarte, totatătea voci șinistre, cari par a țipa în noapte lugubra lor plângere și tragica lor agitație. Ai cunoscut așa momente, poate, sau le vei cunoaște... Nimic nu redă mai bine adâncă neliniște a sufletului, decât zgomotul surd și sinistru al furtunei. În asemenea momente pare a tece și peste suflet un val rece, glacial, asemenea și înaintea lui unda se adâncește prefăcându-se într'un abis pentru a-l înghiți. Dar îndată ce încetând de-a ne uita la valurile agitate și amenințătoare, consimțim a privi la Acela, căruia i-se supun agitațiile ca și valurile, liniștea se face, pacea revine. Și totul este fructul unei priviri binecuvântate, privirea unui copil răspunzând în Hristos, privirii Tatălui. O! privilegiul creștinului! Să ne aducem aminte de-acest privilegiu și să ne folosim de el. Atunci furtunile sufletești și cele ale vieții vor fi scurte, căci Hristos la care apelăm, are putere să zică și acestora, ca valurilor mării odinioară: încetați, liniștiți-vă.

[După text francez].

Pr. G. Secaș.

Nr. 49—1933.

AVIZ

Asociația pensionarilor civili din județul și orașul Sibiu, în urma hotărârii consiliului de administrație, luată în ședința sa din 25 Septembrie a. c., reamintește pe această cale membrilor săi, că toate sforțările de a asigura plata restanțelor în numerar, au rămas zadarnice. Am cerut plata în numerar la marea adunare a pensionarilor publici din București, ținută în 29—30 Iunie a. c., când s'a intervenit la ministerul de finanțe prin delegație. Am cerut același lucru la congresul pensionarilor publici din Ardeal și Banat, ținut la Cluj în 17 Septembrie a. c. prin moțiunea votată. Am cerut plata pensiilor restante în numerar și prin cerere specială înaintată de asociația noastră, dar dl ministru de finanțe n'a aflat altă modalitate de achitare decât bonurile de impozit.

Știm bine — și am arătat detaliat în adresa noastră — că membrii asociației

statică, nu cunosc dinamismul creștin. La ei găsești urme de evoluționism; ei vorbesc de veacuri și de perioade istorice. Noțiunile acestea prezintă un anumit interes, dar sunt prea depărtate de dinamismul creștin care accentuează transsubstanțianța, transfigurarea naturii inferioare. Pentru gnostici, chipul lui Dumnezeu și al omului se întunecă și se destramă în procese cosmice. Cosmosul, cu structura sa ierarhică exprem de complexă, cu eonii săi nemărginiți, nu strivia numai pe om, ci și pe Dumnezeu.

Conștiința bisericii s'a indignat, în numele lui Dumnezeu și al omului, de această formă de gnosticism, n'ar vrut să lase pe om să devină prada forțelor cosmice. Mântuirea spirituală, eliberarea de aceste forțe, iată care a fost opera semnificativă a conștiinței bisericii. Pentru a înțelege taina transfigurării inferiorului în superior, e de lipsă să scoți pe om de sub puterea legii cosmice. Astfel, până a nu se fi emancipat omul în mod spiritual de elementul natural, până când și-a unit natura sa spirituală cu

noastre nu au datorii de impozite pe anii 1931 și 1932, deoarece administrația financiară n'a achitat pensiile lunare acelora, cari n'au dovedit plata impozitului restant. Ba chiar au fost constrânsi a plăti impozitul global și după pensiile lunare încă neachitate. Apoi membrii asociației noastre pentru a putea trăi, când n'au primit pensiile, au fost nevoiți a contracta datorii pe la bănci, după cari datorii plătesc 12% dobânzi, afară de datorii ca: chirii restante pe mai multe luni, alimente, datorii la medici, la școli în didactru etc.

Față de aceste sarcini, cari ne apasă, dl ministru de finanțe ne dă ca ajutor pentru restanțele din 1931 bonuri de impozite, cu dobânda de 4%.

Pentru ca aceste bonuri să poată fi utilizate, consiliul nostru de administrație a hotărât să mai intervină odată la On. minister al finanțelor, cerând ca bonurile, care se vor elibera să se poată folosi cel puțin pentru plata impozitului curent de 4 și 8% pe salarii și pensii (care se reține din pensia lunară), precum și la plata impozitului global curent al pensionarilor publici. Vom cere să se admită bonurile, în valoare nominală, la plata chiriilor restante, iar proprietarii să poată folosi aceste bonuri la achitarea impozitului (curent și restant dacă va fi) pe clădiri.

În aceste împrejurări se înțelege, că fiecare membru al asociației noastre va proceda după cum crede de bine în interesul său. Se va prezenta de urgență la administrația financiară și va cere eliberarea bonurilor de impozit, dacă se va putea ajutarea cu ele și dacă așa va găsi de bine. (A se vedea legea: Nr. 944 din 6 April 1933, Monitorul Oficial 85—1933).

Sibiu, 26 Septembrie 1933.

Dr. V. Bologa
președinte.

Horl
secretar.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, s'a întors dela Sinaia Mercuri, 27 Septembrie a. c. cu trenul de seara la rezidența Sa.

Daruri. I. P. S. Sa Mitropolitul *Nicolae* al Ardealului a dăruit, pe seama catedralei dela Cluj, dichierele și trichierele.

Sfântul Sinod a instituit o comisie alcătuită din profesorii universitari: Pr. I. Mihălcescu, Dr. D. Boroianu, Teodor M. Popescu (dela Facultatea din București), Dr. V. Gheorghiu, pr. Dr. V. Seșan și V. Loichiță (dela Facultatea de teologie din Cernăuți), care să studieze din punct de vedere dogmatic-canonice și istoric problema hirotoniilor anglicane.

Revistă ortodoxă. În urma informațiilor recente, asupra răsunetului favorabil, întâmpinat în lumea apuseană, din partea ortodoxiei, înalt Prea Sfinția Sa Patriarhul Miron a dispus editarea unui magazin revistă de doctrină și informație ortodoxă, în limba franceză, la care vor fi chemați să colaboreze teologi din țară și din celelalte biserici ortodoxe.

Adunarea de constituire a Forului la Orăștie. Sâmbătă în 23 l. c. în sala festivă a primăriei a avut loc o mare adunare a românilor ortodocși din Orăștie și jur, pentru constituirea unei secții a frăției ortodoxe române în localitate. Au luat parte toate notabilitățile locale, ortodoxe și numeroși reprezentanți ai me-

Dumnezeu, conștiința bisericii a stabilit granițe pentru pătrunderea cunoștințelor sale în tainele vieții cosmice. Gnosticismul a ațâțat orgoliul oamenilor „pneumatici” și dorința lor de stăpânire asupra oamenilor „psihici” și a oamenilor „hilici”; dar el n'a știut afla drumul sfînțirii sufletului și a trupului, a transfigurării lor și a trecerii lor în stare spirituală.

Consecința agnosticismului bisericii, în istoria intelectuală a omenirii, s'a văzut în desvoltarea științei și a tehnicii, în mecanizarea naturii. Creștinismul decătușează în om puteri cari apoi s'au ridicat contra lui. Aceasta a fost soarta tragică a ființii omenești. Și chiar până azi, oameni, cari înțeleg biserica, dau adeseori preferință mecanicii și fizicii pozitivistice, cari, după părerea lor, nu prezintă nici un pericol pentru creștinism, mai curând decât cosmologiei gnostice care le apare ca trebuind să lupte uneori contra lui (creștinismului). Dar unirea creștinismului cu concepția mecanică despre natură nu-i principial obligatorie.

seriașilor și țărănilor ortodocși din loc. Ședința a deschis-o dl pâr. Ion Moța, care a arătat scopul întrunirii, după care au mai luat cuvântul dnii: Dr. Aron Demian, dir. Nic. Crețu și Dr. Zeno Draia. La sfârșit s'a procedat la alegerea comitetului, care ulterior urmează să fie întregit prin cooptări. Au fost aleși, președinte: Dr. Aurel Vlad, vice-președinte: Aron Demian, secretar general: Dr. E. Muntean, cassier: prof. Dionisie Albu.

Diferiți indivizi se prezintă, aproape zilnic, în numele cutărei societăți culturale sau filantropice, solicitând publicului nu numai cumpărări de tablouri, ci și ajutoare bănești în diferite scopuri. „Oficiul național de propagandă, cult strămoșesc și educație prin imagini”, aducând la cunoștință publică acest lucru, prin circulara sa din București, cere să nu se mai incurajeze acest fel de inițiative, care speculează sistemul de propagandă națională și n'au nici o legătură cu oficiul amintit.

Biletele Băncii Naționale de 1000 Lei, actualmente în circulație, vor fi înlocuite, începând dela 16 Octombrie 1933, cu un alt tip de bilet de egală valoare

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Nr. 482/1933.

(53) 1—3

Concurs

Se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de cl. III-a **Hăpria-română**, din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Beneficiile împreunate cu acest post:

1. Casă parohială.
2. Sesiune parohială: 11½ jug. arător.
3. Una zi de lucru de fiecare ium.
4. Lemne de foc din pădurea bisericii.
5. Stola obișnuită în parohie.
6. Salarul dela stat.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiune dela Preavenerabilul Cons. Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sârbătoare, la biserică, spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Sebeș-Alba, 23 August 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

Nr. 469/1933.

(54) 1—3

Concurs

În temeiul ord. Preaven. Cons. Arhiepiscopesc cu Nr. 5721/1933 Bis, se publică concurs pentru instituirea unui capelan cu drept de succesiune pe lângă parohul veteran *Nicolae Hința* în parohie de cl. III-a **Sebeșel** din protopopiatul Sebeșului, cu termen de 30 zile dela întâia publicare în *Telegraful Român*.

Capelanul va beneficia de jumătate din sesiunea parohială de 3 jum. jug. cad. și de jumătate din toate venitele stolare din parohie.

Cererile de concurs se vor înainta oficiului protopopesc ortodox român al Sebeșului, în termenul indicat.

Candidații vor anexa la cererile de concurs și concesiune dela Preav. Consiliu Arhiepiscopesc, că pot candida la această parohie. Candidații se vor prezenta, cu încuviințarea prealabilă a oficiului protopopesc, în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică spre a fi cunoscuți de către parohieni.

Sebeș-Alba, 16 August 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român al Sebeșului în înțelegere cu consiliul parohial.

Dr. Vasile Oană
protopop.

Nr. 413/1933.

(55) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III-a **Bozeș**, aparținătoare protop. Geoagiu, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Întregirea dela stat conf. coalei B.
2. Locuință în natură.
3. 2 jug. sesiune parohială și cimitir.
4. Relut de lemne.
5. Câte 3 dcl. porumb sfârmit de fiecare casă, circa 150 case, din care se va ceda cantorului și crâznicului 30 case.
6. Câte o zi de lucru de fiecare casă răsămpărată în bani după cursul zilei.
7. Venite stolare uniformizate de adunarea protopopească.

Reflecțanții îndreptății la acest post sânt poftiți să-și înainteze în termen cererile provăzute cu toate documentele necesare oficiului protopopesc ortodox român din Geoagiu, să se prezinte apoi după prealabila aprobare de către Preav. Cons. Arhiepiscopesc și încuviințarea of. protop., în parohie în vre-o Duminecă sau sârbătoare, cu observarea dispozițiilor regulamentare, spre a cânta, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul și referințele locale.

Geoagiu, la 9 Septembrie 1933.

Oficiul protopopesc ortodox român de Geoagiu în înțelegere cu consiliul parohial.

V. Goron
protopop.

Nr. 323—933.

(52) 3—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Lupu**, protopopiatul Mercurii, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima apariție în *Telegraful Român*.

Emolumentele sânt:

1. Salarul dela stat conform coalei B.
2. Sesie parohială 24 jugăre arător și fânaț.
3. Stola uzitată.

Reflecțanții la acest post de paroh au să-și înainteze cererea instruată cu documentele necesare în termenul deschis, la oficiul protopopesc Mercurii, având a se prezenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserică, spre a face cunoștință cu poporul, după ce va fi primit autorizația dela I. P. S. Sa arhiepiscopul.

Mercurea, 5 Septembrie 1933.

Oficiul protopopesc al Mercurii în înțelegere cu consiliul parohial respectiv.

Avram S. Păcurariu
protopop.

ANUNȚ

Tuturor oficiilor protopopești și parohiale din arhiepiscopie

Având în vedere dispozițiile testamentare ale fericitului mitropolit Șaguna precum și regulamentele pentru administrarea Bibliotecii și Tipografiei arhidiecezane, atragem atențiunea oficiilor parohiale și protopopești ca toate rechizitele, utensiliile de cancelarie, imprimate și tipărituri oficiale precum și obiecte rituale și cărți bisericești să se procure dela Tipografia și Bibliotecă arhidiecezană.

Aceste așezăminte au fost îndrumate să execute prompt orice comande făcute de către oficiile parohiale și protopopești.

Consiliul arhiepiscopesc

Mersul trenurilor

— Gara Sibiu —

	Plasă spre:	Sesepse dela:
Alba-Iulia	5 ⁰⁰ , 12 ³⁰ , 15 ⁰⁰	8 ³⁰ , 17 ³⁰ , 22 ³⁰
Brașov, Făgăraș	5 ³⁰ , 12 ³⁰ , 19 ³⁰	11 ⁴⁵ , 19 ¹⁵ , 7 ⁰⁰
Cisnădie	6 ¹⁵ , 13 ⁴⁵ , 19 ³⁰	7 ³⁰ , 14 ⁴⁵ , 21 ⁰⁰
Copșa-mică	3 ⁰⁰ , 9 ⁰⁰ , 13 ³⁰ , 16 ⁴⁵ , 23 ³⁰	4 ³⁰ , 7 ¹⁵ , 14 ¹⁵ , 19 ³⁰ , 0 ⁰⁰
Ocna-Băi	8 ⁰⁰ , 11 ¹⁵ , 19 ³⁰	9 ⁰⁰ , 12 ¹⁵ , 20 ³⁰
Peatra-Olt, Buc.	9 ⁰⁰ , 15 ⁰⁰ (ac.), 17 ³⁰ , 20 ⁰⁰ (ac.)	16 ³⁰ (ac.), 22 ³⁰ , 9 ³⁰ (ac.), 12 ⁰⁰
Sighișoara, Agn.	5 ³⁰ , 17 ⁰⁰	16 ³⁰ , 8 ⁰⁰
Vurpăr	17 ⁰⁰	8 ⁰⁰